

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ
«ЧОРНОБИЛЬСЬКА трагедія»

Слово ведучого.

- Шановні діти та гості! Сьогодні ми проведемо вечір-спомин про трагедію Чорнобиля. Чорнобиль... Тепер це слово знає весь світ. Чорнобиль – це мука і трагедія, це подвиг і безсилля, це пам'ять, це наш нестерпний біль.

Серед природних і техногенних катастроф, які сталися упродовж історії людства, Чорнобильська займає особливе місце. Вона засвідчує всемогутність і безсилля людини.

Не можна про це не казати,

Мовляв, це було вже давно.

Перед очима батько-мати,

І Україна, і Дніпро.

Не можна ні про що мовчати,

Горить тривогою чоло.

Птахи складають гімн весні,

Всміхаються до сонця квіти,

А пам'ять лине в моторошні дні,

Гудуть жорстокі дзвони квітня.

(Лунає сумна мелодія діти запалюють свічки)

(Звуки дзвону)

Лунає дзвін,

Мовчання не тривожить –

Цей день назавжди інший серед всіх,

І ліс рудий, що вічно на сторожі,

Ховає в нетрях чийсь квітневий сміх.

Я – Мати Україна... Я збираю до купи своїх чорнобильських діточок... Страшна сила – радіація – вийшла з-під контролю (притуляє руку до серця). Ятрить моя рана, обсипана чорнобильським пилом...

Радіація: Ха-ха-ха! Ви мене тримали у полоні, щоб я служила вам? А я вирвалась і тепер мститиму!

Стронцій і цезій – це слуги мої,

Їх посилаю в ліси та гаї,

Входять у хати

З повітрям й водою –

А повертаються –

Лихом-бідую.

Вітер по світу мене рознесе –
Випалю все!

1 дитина: Намалюй мені, матусю, радість і красу,
Понад річкою веселку, пташку і росу.
І метелика, і сонце, й квітку лугову,
І зелену, шовковисту молоду траву.

2 дитина: Намалюй мені розлуку, смуток і журбу,
Листопад і дощ холодний, схилену вербу,
Що спустила свої віти голі до землі,
Й небо сіре, у якому плачуть журавлі.

3 дитина: Намалюй нам люте горе ...
Намалюй біду.

Жінка: Як її намалювати? Спосіб не знайду.
Чи поранену пташину, може, ледь живу?...
Намалюю я вам діти ЧОРНОБИЛЬ-ТРАВУ.

3 дитина: Нащо ти траву малюєш? Це біда така?

Жінка: Ця трава – полин-чорнобиль, це трава гірка.
В ній отрута, смерть і сльози, і брудна вода.
В ній хвороби, сум, неспокій.
Це страшна біда.

Виходять за сцену.

ЧОРНОБИЛЬ

- Які слова ви згадуєте, чуючи це слово?

(сум, печаль, горе, біда, сльози, мертва земля, радіація, атом, вибух, хвороби)

Чорнобиль... Мертва зона ... Сьогодні такі слова гірким болем відлунюються у наших серцях. Заростають деревами, кущами, травою опромінені села і міста. Вони порожні, мертві. Поступово руйнуються хати, багатопверхові будинки. Разом з ними руйнуються і зникають неповторні цінності поліської давнини.

Цю трагедію можна співставити з рядками Апокаліпсису з Біблії: «І впала з неба зоря велика, що палала як смолоскип. І впала на третину річок і на джерела вод. Їм'я зорі мовиться – «полин» і стала третина вод полином, і багато людей померли від вод, бо прогіркли».

Кохану землю вбили без ножа,
Витає смерть невидима над нами,
Волає криком зболена душа,
Димить реактор горя небесами.

Хати скресають болем у селі,
Жевріє ранок в голубім віконці,
І півень на трухлявому щаблі
Курчаток будить грітися на сонці.

Ще б'ється серце, бо ж душа жива.
Хоч рясно зародила садовина –
Та смертю дихає отруєна трава
І плаче стронцієм поранена калина.

З колючим терням на чолі вінець.
Земля у зоні – як у домовині...
Хоч лжепророки дзвонять про кінець –
Жива душа і жити Україні.

Заіржавіє, згниє колючий дріт,
Натомлена краса зітре кайдани.
Проб'є кровинка товщу чорних літ,
Жива роса загоїть земні рани.

Про жахливу подію Чорнобиля важко згадувати, страх проймає душу при згадці про мільйони загиблих людей, особливо молодих, які помирають повільно в важких муках.

- Як і нинішнього, того квітневого дня, смарагдовими бруньками на деревах, соковитою зеленню трав і квітів, радісним і веселим щебетанням птахів на Україну прийшла квітуча весна. В людей жевріли нові надії і сподівання – невдовзі тепле літо, приємні дозвілля, відпочинок і раптом... Як у 1941 році, обірвалося мирне, спокійне життя.

Ранок... Чорний ранок...
26 квітня 1986 року.

О 1 годині 23 хвилині 40 секунд, коли всі безтурботно спали, над четвертим реактором Чорнобильської АЕС нічну темряву розірвало полум'я. Мирна, щаслива весна перестала існувати.

А вранці ніяких сигналів про небезпеку, ніяких звісток про евакуацію. Дорослі пішли на роботу, а малеча до школи і в дитсадки.

Скрадлива чутка поповзла селом,
Із хати в хату, наче тінь зловисна.
«Біда в Чорнобилі ... Четвертий блок ...
Рятуймося ... Бо завтра може бути пізно ...»

Та радіо мовчить. Газети поніміли.
По телевізору концерти і кіно.
А ми по воду до криниць ходили,
Дітей поїли теплим молоком.

Город садили. Босими ногами
Збивали роси з ніжної трави.
Про радіацію не знали й не гадали,
І страх у душах ще не оселився.

Чому ж було так тоскно на душі,
Немов щось світле вмерло й не воскресне.
... Літак, що в небі креслив віражі,
Немов зумисне – сонце перекреслив.

Лише згодом пролунали сигнали ЦО про негайний вивіз населення. Люди були забрані з вулиці. Дехто не встиг взяти необхідні речі. Ніхто не думав, що назавжди покидає рідну домівку. Біда розчинилася в повітрі, у біло-рожевому цвітінні абрикосів та яблунь, у воді, у людях. Увесь цей жах відгукнувся болем у серцях мільйонів людей.

1. ВІДЕОРОЛИК

2. Слово вчителя.

- Герої Чорнобиля відомі всьому світові. Їхніми іменами названі вулиці, про них написано багато книжок. У важких умовах вдалося загасити пожежу, попередити її розповсюдження на інші енергоблоки. Суворий екзамен тримали не тільки пожежники, а й транспортники, будівельники, медики, спеціальні частини хімзахисту, вертольотчики, підрозділи охорони, міліція.

Через кілька секунд по сигналу тривоги прибули до реактора пожежники на чолі з лейтенантом Володимиром Правиком. Його загін першим вступив у двобій з вогнем, а йому було лише 23 роки.

Потім прибув караул його бойового побратима Віктора Кібенока з охорони м. Прип'яті. У них не було права на помилку і вони ступили у вируюче полум'я, у смертельну радіацію, не думаючи про своє власне життя.

А їм би тільки починати жити, кохати, нести радість близьким. У кожного були свої плани та надії. Та ніч 26 квітня стала для них останньою. Вони не озиралися, не ховалися за спину інших. У самому пеклі аварії вони виконали свій обов'язок до останнього подиху.

(УРИВОК ІЗ АВАРІЇ)

Запам'ятайте їхні імена. На все життя запам'ятайте.

лейтенант Володимир Правик.

Коли біда чорнобильська війнула,

Коли упав наладчик неживим.

Був першим тут начальник караулу,

Володя Правик, з воїнством своїм.

лейтенант Віктор Кібенок.

Лейтенанти – хлопці непохитні,

Молоде, вогняне покоління,
Ви, як пам'ять, у тривожнім світі,
Роду незнищеного коріння.

Сержант
Микола Ващук
Сержант
Володимир Тищура
Сержанти – мужність і звитяга,
Від землі ви набирали сили...
Ще далеко десь до саркофага,
Та вогонь життям ви зупинили.

Першим важко: ви ж були найперші,
Із вогню та в полум'я шугали.
Не до подвигів і не до звершень,
Ви ж собою людство заступали.

Старший сержант
Василь Ігнатенко
Старший сержант
Микола Мітенюк
Вони ішли не знаючи про свічі,
Які по них вже ставили сичі,

Нам з фотографій дивляться у вічі
Вдень і вночі,
Вдень і вночі...

А жити як хотілося!
О, Боже!...
Лиш мука важча кожної з атак...
Лунає дзвін...
Мовчання - не тривожить,
Та серце б'ється тим ударам в такт...

3. Хвилина мовчання.
4. Молитва (мелодекламація).

Виходить дівчина з іконою в руках.

Помолюся... за того, хто в горі, -
Хай розвіється сум їх і страх,
Хай одужують кволі і хворі,
І тернистим не буде їх шлях.
Помолюся за грішних у зраді, -

Хай простяться гріхи їм усі,
Хай ніхто і ніколи не пада,
Хай в любові живуть і красі.
Хай молитва між всіми зірками
За всіх нас, як спокута летить.
Та найперше за батька і мати
Буду щиро я Бога просить.

Виходить Мати-Україна і її діти і бабуса.

Поможи нам, Божа Матір,
Дай терпіння і зусиль,
Щоб забути, щоб не знати –
Чорнобиль.

Боже, великий, єдиний,
Нашу Вкраїну храни.
Волі і світу промінням
Ти її осіни.

Ми – діти твої!

Благаємо і молимо тебе – не повтори долю Чорнобиля,
Бо ми не хочемо бути журавликами без рідного гнізда.

- **Журавлик – це символ життя.** Колись давно в Японії жила маленька дівчинка. Її здоров'я підірвала страшна хвороба викликана радіацією, після того як вибухнули атомні бомби в Хіросімі і Нагасакі. Ця дівчинка знала, що скоро помре. Але їй дуже сильно хотіла жити. І вона собі загадала, що якщо вона зробить тисячу паперових журавликів, то хвороба відступить. Але не судилося здійснитися мріям цієї дівчинки...
- Діти, щоб більше ніколи не повторилася ця страшна подія в історії людства, щоб страшна хвороба, викликана радіацією, ніколи не змогла забрати життя людини – найвищу цінність, давайте журавликів, які ви принесли на урок, прикріпимо на журавлиний ключ. І нехай цей журавлиний ключ принесе нашій землі радість, здоров'я, щасливе життя, радісні посмішки дітей.

(Діти прикріплюють журавликів на дошку)

- Пролітають роки. Для людей цей край, поки що, залишається мертвим, але природа і далі продовжує життя. Вона мовчки страждає за помилки людей. Щоб зникла радіація з мертвої землі, повинно прожити 7 поколінь людей. Давайте порахуємо, скільки це років, якщо одне покоління в середньому живе 70 років. (490 років).
- Доля нашої днини сумна і нелегка, але все дається в порівнянні. Наше щастя в тому, що ми досі живемо, переживши страшну трагедію. А ті, які ніколи могли не народитися після 1986 року, народилися, живуть і тепер

навчаються у школі. Серед них і ви дорогі діти. Тож вчіться творити прекрасне, цінувати своє життя, оберігайте нашу рідну землю.

Куди не глянеш – все мов нереальне.
Стоїть край шляху дерево печальне,
Гудуть дроти високовольтних ліній,
Чорніє човен між розквітлих лілій,
Лежить село неначе на картині,
Біліючи хатами на долині.

А в тім селі ні голосу, ні звуку,
І вікна випромінюють розлуку.
І двері навхрест дошками забиті,
І журавлі криничні сумовиті,
І тихий сад біля старої школи,
І дітям в ній не вчитися ніколи.

Навколо пустка і печаль біблійна,
Навколо смерть, незрима і повільна.
Чортополохом обрій заростає,
Зело і квіти стронцій роз'їдає.
І час пересипається пісками
На полі, що шуміли колосками.

А по ночах, трагічне і фатальне,
На землю ллється світло астральне,
І фантастичне, сіре мерехтіння
Породжує примарливе видіння
Людей, які від наглої біди
Пішли із цього краю назавжди.

Поволі слід за ними заростає,
І дощ свинцевий землю засіває,
І дно ріки встеляють блискавки,
І розметавши крила, ластівки
Ширяють на чорнобильських вітрах,
І чорні хмари навівають страх.